

Patriarhul IUSTIN MOISESCU

CORRESPONDENȚĂ INEDITĂ

Studiu introductiv,
traducerea documentelor din limbile engleză și franceză
și note de Pr. dr. Dorin-Demostene Iancu

Notă editorială

Opera scrisă a marilor personalități este întregită de multe ori prin publicarea corespondenței purtate de acestea în diverse împrejurări și etape ale vieții lor cu felurite persoane sau chiar cu instituții. Dacă în scrisul menit publicării sunt, în general, mai greu de decelat trăsăturile chipului interior real al autorului, în stilul mai liber, mai puțin elaborat și mai spontan al epistolei acesta se lasă mai lesne deslușit. Acest fapt l-a confirmat, de altfel, și publicarea de către Editura Basilica – în anul 2018, prin exemplara râvnă și dovedita pricepere ale Părintelui dr. Dorin-Demostene Iancu – a volumului conținând corespondența inedită a vrednicului de pomenire Patriarh Justinian Marina (1901-1977). Prin cunoașterea acelor documente, redactate ocazional, au fost luminate în mod fericit laturi ascunse, neștiute, dar definitorii și admirabile, ale caracterului său de adevărat și providențial arhipăstor al Bisericii lui Hristos de la noi, în vremurile de dezlănțuire a prigoanei anticreștine de către ateismul comunist.

Prin osteneala aceluiași riguros cercetător și cunoscător al istoriei vieții noastre bisericesti din secolul al XX-lea, Părintele dr. Dorin-Demostene Iancu, și cu binecuvântarea și sprijinul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a

fost alcătuit și volumul de față. Acesta reunește o sumă de documente inedite legate de viața și de slujirile didactice și arhipastorală ale Patriarhului Iustin Moiescu (1910-1986). Investigând fonduri din importante arhive naționale, dar și din străinătate, cum a procedat și la întocmirea volumului dedicat corespondenței inedite a Patriarhului Justinian Marina, alcătuitorul volumului prezent reușește să pună în lumină aspecte mai puțin sau deloc cunoscute din viața și slujirile deloc ușoare ale acestui impunător Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, cunoscut și cu sinceritate prețuit în întreaga lume creștină de atunci.

De o însemnătate specială se dovedește a fi și studiul introductiv al volumului, în care sunt date la iveală informații inedite, culese din documente aflate în diverse arhive, privitor la atitudinea profundă a Patriarhului Iustin Moiescu față de regimul politic ateu și agresiv al vremii în care a păstorit Biserica Ortodoxă Română și față de atacurile furibunde ale acestuia împotriva vieții de credință creștine a românilor. În fața atâtor acuze pripite aruncate fără discernământ în ultimele trei decenii la adresa unor ierarhi care au păstorit credincioșii ortodocși români în perioada comunismului – acuze generate de cunoașterea superficială sau ignorarea voită a datelor concrete ale existenței societății române într-o perioadă istorică de cumplite vitregii, abuzuri și nedreptăți, existență greu de înțeles și de evaluat *post factum* în mod corect, just – asemenea informații sunt cu totul revelatoare.

Celor care nu pot vedea clar meritele multiple ale unei personalități bisericesti de excepție precum Patriarhul Iustin

Moisescu, întrebându-se dacă mai putea ierarhul rămâne neclintit în convingerile lui creștine adânci și în grija sa pastorală, trăind în vremuri atât de rele și de grele, le poate răspunde, peste ani, și în mod copleșitor, un diplomat francez care l-a cunoscut personal pe Patriarh. Iată ce consemna acest ambasador al Franței la București, Pierre Bouffanais, în anul 1961, referitor la pe atunci Mitropolitul Iustin: „a ținut să precizeze că este creștin, nu marxist... consideră iluzorie fericirea promisă oamenilor de comunism...” și că „doctrinile politice se succed și *marxism-leninismul va dispărea ca și alte teorii, în timp ce cuvântul lui Hristos este veșnic*” (subl. n.) (p. 13). Era din cale afară de primejdios să mărturisești asemenea convingeri în anii aceia, dar viitorul Patriarh Iustin le-a mărturisit. Mai mult, spre sfârșitul anilor '70, într-o perioadă din nou critică pentru români, savantul ierarh iniția, prin mijloace numai de Dumnezeu și de el știute, monumentală dar și subversivă, pentru ateismul ofensiv aflat la putere, colecție *Părinți și scriitori bisericești*.

Ceea ce era cu neputință să se rostească public și stăruitor împotriva unui regim politic intolerant și represiv, care ura pe Hristos și-i persecuta sistematic pe ucenicii Săi, s-a putut astfel rosti explicit și răsunător, pentru mii și mii de conștiințe însetate de adevărul eliberator, nu numai prin cuvântul dumnezeiesc al Sfintei Scripturi, tipărită și atunci neîntrerupt, ci și prin paginile inestimabilelor volume publicate în timpul acela în amintita colecție. Este suficient să recitim chiar și unul dintre acele numeroase pasaje din această colecție, care proclamau răspicat Adevărul în plină dictatură

a minciunii totalitare: „Dacă cineva ar cerceta faptele, ar vedea că Iisus a îndrăznit un lucru mai presus de puterea omenească, iar îndrăzneala Sa a fost și realizată. Încă de la început totul stătea împotriva răspândirii învățăturii Lui în întreaga lume; șiruri de împărați, unii după alții, generalii și conducătorii lor de oști, într-un cuvânt, toți cei care aveau în mâna lor o putere oarecare, ca să nu mai vorbim de guvernatorii din fiecare cetate, soldații și poporul, toți au fost împotriva. Totuși, Iisus S-a dovedit biruitor, pentru că prin firea Sa Cuvântul lui Dumnezeu nu putea fi oprit și, fiind mai puternic decât toți acești dușmani, a cucerit... convertind mii și mii de suflete la credința pe care o propovăduia.”*

Editura Basilica

* Origen, *Contra lui Celsus*, trad. rom. în col. P.S.B., vol.9, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1984, p. 52.

Cuprins

Notă editorială.....	5
Patriarhul Iustin în lumina unor noi documente	9
Notă asupra ediției.....	25
Lista abrevierilor.....	26
1930.....	27
1931.....	28
1932.....	30
1933.....	32
1934.....	34
1936.....	36
1937.....	39
1938.....	41
1939.....	43
1940.....	44
1942.....	46
1948.....	67
1949.....	68
1954.....	69
1956.....	71
1957.....	75
1958.....	76
1960.....	81
1962.....	84
1963.....	90
1964.....	100

Cuprins

1966.....	109
1967.....	112
1970.....	115
1971.....	116
1977.....	117
1978.....	124
1980.....	130
1981.....	133
1982.....	139
1983.....	140
1984.....	141
1985.....	145
1986.....	150
Anexe	153

TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI

Intrarea Miron Cristea nr. 6; 040162, București

Telefon: 021.335.21.29; 021.335.21.28; Fax: 021.335.21.10

e-mail: magazin@editurapatriarhiei.ro

www.editurapatriarhiei.ro